

Februari 2016

Februari 2016

Februari 2016 en dat betekent dat er een nieuwe kermisseizoen aan onze voeten ligt. De tijd van er op uit trekken naar een kermis is weer aangebroken en om te gaan genieten van al het moois wat een kermis te bieden heeft. Alle kleuren van de regenboog om je heen, de zoete geuren van suikerspin en pusherkasten die muntjes in het bakje laten klingelen. Na een winter die me altijd te lang is begint het moment aan van daar gaan we weer. Na de kou, sneeuwbuien en ander winters weer waar je niet vrolijk van wordt komt de tijd om alle ellende van je af te gooien en er fris en fruitig tegen aan te gaan. Kortom genieten. Het leven is te kort om stil thuis op de bank te zitten. En anderen doen het niet voor je. Het leven is een feest maar je moet zelf de slingers op hangen. Leef het leven geniet dus geniet van een nieuw kermisseizoen ! En ik ga er een mooi kermisseizoen van maken !

Godrie Spijkers

De bootjesmolen – Hans Meesters

Ode aan de bootjesmolen

Gezien mijn leeftijd, eind zestiger, lijkt vooral de nostalgie in het kermiswezen een zaak die mij aan het hart ligt. Nou niet echt overdreven, maar toch wel met een glimlach op mijn gezicht.

Als kleine jongen ging ik vaak met mijn vader roeien op de Mark hier in Etten-Leur, uiteraard in de zomer. Bij boer Rommens op Zwartenberg voeren we dan met zo'n bootje met zware roeispanten deze rivier op en als het weer goed was zwemmen natuurlijk ook (kon toen nog in dat water, nu gelukkig weer). Terugdenkend aan die mooie tijd en prachtige zomers zie ik ook weer de bootjesmolen van Moonen bij ons voor de deur staan op de markt. Ik ben de namen van de gebroeders een beetje kwijt, maar volgens mij was het Gijs die de molen bestierde. Ook de familie Stuy (als ik het goed heb) stond in die jaren 50-60 met deze fantastische kinderzaak op de stenen bij ons voor. Maar vooral de Moonens hebben voor mij een plaats in mijn hart omdat ik ze destijds en ook bij het schrijven van het kermisboek goed heb leren kennen. Het zijn echte kermis mensen met een duidelijke voorkeur voor vernieuwing. Hoeveel vermaakzaken ze in de afgelopen tijd hebben geëxploiteerd zijn niet op twee handen te tellen. Spookhuizen, autobanen, ponybanen, Hully Gully, schipschommel, afijn teveel om op te noemen.

De bootjesmolen heeft al de jaren van steeds snellere en hogere attracties doorstaan en draait zijn rondjes nog steeds. Vandaag de dag is hier in Etten-Leur "kapitein" Eeringa de roerganger, waarbij zijn kindergevoel boekdelen spreekt. Telkens als de bootjes het water "doorklieven" heeft hij aandacht voor het jonge grut dat telkens probeert om de kwast te pakken te krijgen. Geert vergeet daarbij ook niet, gepokt en gemazeld zoals hij is, de ouders bij het feest te betrekken. Zo maakt hij een praatje, zwaait vriendelijk naar deze mensen, of deelt soms wel eens gratis ritten uit. Een gewaardeerde kermisklant is hij daarom zeker en vast, een goedaardig mens ook. Al komt hij dan van oorsprong niet uit een kermisfamilie, hij heeft, samen met zijn vrouw, deze branche eigen gemaakt en geniet er met volle teugen van. Een harde werker is het ook, want samen met zijn bouwploeg kost het vaak maar enkele uren van opbouw en afbouw. Het zweet gutst dan van zijn lijf, opschieten is dan de boodschap, want morgen moet ik weer elders opbouwen en (vaak) weer draaien. Uit het verre Noorden komt hij ook dit jaar weer afgezakt naar het centrum van Etten-Leur, zich al verheugend op de feestavond (denk ik zo).

De molen, destijds overgenomen van nestor Nico Rampen heeft met dit nostalgisch gebeuren al diverse prijzen gewonnen. De draaizaak bestaat al meer dan 100 jaar en zal dit nog vele jaren vol kunnen houden. Hij, Geert, met kapiteinskleiding als aantrekkingskracht voor de kinderen, geeft altijd het beste wat in hem leeft. Er bestaat zelfs een miniatuur van deze attractie die op vele kermissen (dus in het klein) te zien is. Lachende gezichtjes en waarschijnlijk weer een onderscheiding meer maken van het (kermis) leven van de familie Eeringa een feest. Het mooie van de bootjes zelf is dat ze een naam hebben of verwijzen naar een politieboot of piratenschip, zelfs Greenpeace doet mee. Het blijft een must voor de ouders en hun

jonge kinderen om plaats te nemen in een van de bootjes, plezier is gegarandeerd. Het is en blijft ongetwijfeld een van de populairste molens van ons land. Ouders, vaak ook grootouders halen, terwijl het kroost de rondjes draait, herinneringen op aan hun jonge tijd toen ze ook zo konden genieten van dit mooie “spul”. Zodra Geert met de pakwagen het kermisterrein hier in Etten-Leur komt oprijden, zullen weer velen naar de opbouw gaan kijken en een praatje met “de kapitein” maken.

Kermisfamilie Duijts- Knubben (Eckelboom) uit Rumpt heeft met haar nostalgische bootjesmolen ook een vinger in de pap te brokken. Zij hebben overigens een heleboel nostalgische kermis attributen met een eigen verhaal en geschiedenis. Samen met nog vele andere ondernemers, die het verleden hoog in het vaandel hebben staan, zorgen zij voor de “terugkomst” van mooie, vroegere tijden, zeker wat de kermis betreft. Eigenlijk zou, o.a., een stoomcarroussel in al zijn glorie ook niet misstaan op het kermisterrein, maar ja, helaas is dat vandaag de dag niet meer mogelijk, gelukkig hebben “we” de boeken en foto’s nog.

Hans Meesters

foto: www.kermisetten-leur.nl

Zwolle Ijsbeelden Festival

Op zaterdag 12 december werd het Ijsbeeldenfestival geopend. Dit evenement omvat ijssculpturen die gebouwd zijn door ijskunstenaars uit zestien landen. Met behulp van hamers, beitels, kwastjes en kettingzagen maakten zij meer dan 100 ijssculpturen. Het evenement werd zelfs verlengd tot en met zondag 7 februari en is een van de grootste winterevenementen van ons land. In een oude loods van de Nederlandse Spoorwegen vond het evenement plaats. De kunstenaars hadden prachtige ijssculpturen gemaakt die samen met lichteffecten, geluiden en videoprojectie zorgde voor een groot spektakel. Een prachtige sensatie dus en dat met 10 graden Celcius onder nul. Handschoenen en dikke kleding waren dus geen overbodige luxe. De organisatie had ook gezorgd voor een eventplaza met horeca en activiteiten voor kinderen. Kinderen konden gratis op een luchtkussen of spelen terwijl de ouders konden genieten van een kop koffie of een verfrissend drankje. Op dit eventplaza stonden ook drie kermisattracties opgesteld. Een Lucky Duck voor het vissen naar eendjes, een nostalgische draaimolen en een stoere Aladin Babyflug zorgden voor een gezellige sfeer. De draaimolen en babyflug waren voor de kinderen gratis toegankelijk.

In herinnering : Alain Baeyens

Als kind heb ik heel wat rondjes gemaakt in een raketwagen, Dodge, Buick of autobus in de draaimolen. Ook rondjes in de kiddyride waren altijd plezierig in die knalrode brandweerwagen..

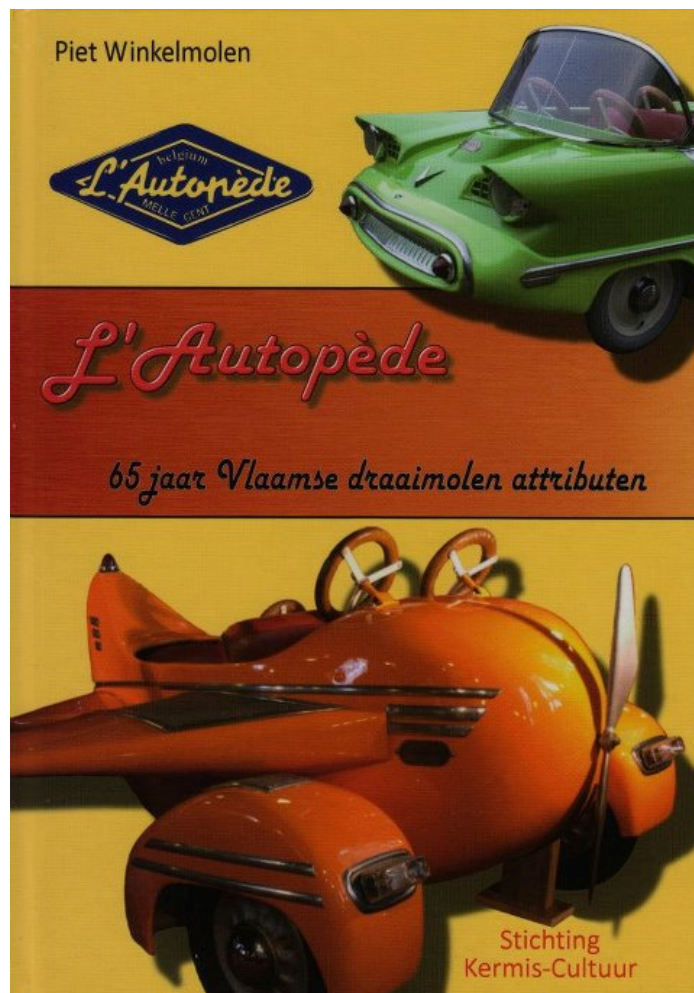
Pas later als volwassene ontdek je dat die fraaie attributen gebouwd werden door de firma L'Autopède van de familie Baeyens in het Belgische Melle. Eerst werden de attributen gebouwd onder leiding van Karel Baeyens en later door zijn zoon Alain Baeyens.

Auteur Piet Winkelmolen heeft een boek over L'Autopède geschreven waar bij de presentatie ook Alain Baeyens zijn handtekening heeft gezet in enkele boeken. Ik ben blij dhr. Alain Baeyens enkele keren ontmoet te hebben.

Afgelopen week bereikte mij en vele anderen het bericht dat Alain Baeyens overleden is.

Vandaag was zijn crematiedienst. Voor mij zal Alain altijd voort blijven leven. Als ik op kermissen een draaimolen, babysport of vliegtuigmolen tegenkom met L'Autopède attributen zal ik altijd even stil blijven staan om te genieten van al die prachtige modellen die hij gebouwd heeft. En modellen waar ook in de toekomst nog vele jaren veel kinderen een fantastische tijd zullen beleven met ritjes in Volkswagen Beetles of oldtimer Citroëns !

Bedankt familie Baeyens voor al dat moois wat er bijgedragen werd aan de kermis en de kermiscultuur met de L'autopède modellen ! Godrie Spijkers

Tanke ! Tanke ! Tanke !

Binnenkort hebben we hier in het zuiden de klok weer horen luiden. Bij Dina Dynamiet, Oma die een toyboy wil en Flip Fluitketel gaan nou die handjes de lucht in. Het carnaval barst weer in volle hevigheid los en iedereen geniet volop want elke dag kan de laatste zijn. Ik zelf vier het langs de zijlijn al zal ik best wel een carnavalskermis bezoeken en genieten van de nodige oude carnavalslp's met titels als 'de daverende 13 carnaval' en 'alle 11 goed gek en 2 nog gekker', althans de gedigitaliseerde versies daarvan op cd. Ik vind die oude nummers leuk om herinneringen op te halen van de carnavalsfeesten van toen. Want daarvan heb ik er toch wel de nodige herinneringen.

Een jaar dat me bijzonder bij is gebleven is 1979. Dat jaar waren op de vrijdag met carnaval zowel mijn ouders als een oom en tante 25 jaar getrouwd. En dat werd natuurlijk goed gevierd. Er waren dat jaar vele carnavalshits. André van duin had grote bloemkolen, Corrie van Gorp wachtte op de volgende patiënt en Adele Bloemendaal was zo tevreden met d'r eigen dat ze zichzelf de mooiste vond. Ook enkele artiesten hadden dat jaar eenmalig een carnavalsnummer uitgebracht zoals Wieteke van Dort (Mijn kleine Nassibal), Willem Ruis (Laat me effe drukken), Sylvia de Leur (Daar heb je haar weer) en Carrie Tefsen met haar schoonmoeder Bep Nooy Jr. en de andere acteurs van het Bep Nooy's Amsterdams Volkstoneel (een nieuwe versie van De bajes is zo groot uit het stuk 'Rooie Sien').

Een carnavalsnummer van dat jaar is uitgroeid tot mijn all-time favoriete carnavalsnummer. Het Lowland Trio scoorde dat jaar een carnavalshit met 'Tanke ! Tanke ! Tanke !'. Het nummer werd eigenlijk als B-kant uitgebracht op een carnavalssingle maar werd door het carnavalspubliek en de radio echter veel meer gedraaid en gewaardeerd als de A-kant. En potvolblommen, dit nummer 'tanke tanke tanke, even nergens meer aan denken' werd bij mij ook een regelrechte kermishit. Tilburg kende einde jaren 70 en begin jaren 80 van de vorige eeuw zelfs twee carnavalskermissen. Een in Tilburg Noord en de tweede op het NS-plein. Bijna elk jaar stonden de draaimolen van Ad Hoefnagels en de Hullygully van Gebroeders Moonen tijdens het carnaval op het NS-plein te draaien. Ook een vaste gast was de Calypso van Ad Hoefnagels. Het was zondagavond met carnaval 1979 dat ik als negenjarig jochie met mijn ouders naar de carnavalskermis op het NS-plein ging. En toen in het donker met alle lichtjes aan enkele ritjes gemaakt in de gele, groene en rode gondels van de Calypso terwijl de ene carnavalshit na de andere afgespeeld werd.. Tijdens een van de ritten knalde ook het Lowland Trio uit de geluidsboksen met dat "tanke ! tanke ! tanke ! even nergens meer aan denken. Met een glaasje in je hand, voel jij je koning klant". Al lekker ronddraaiend in de Calypso op dit vrolijke uptempo nummer was het volop genieten, dacht ik nergens anders aan en ik voelde me echt koning klant in deze attractie..

Helaas is 1979 al lang voorbij, kennen weinig mensen het Lowland Trio meer, laat staan hun carnavalsnummers. Maar wat nog steeds bestaat, trouw rondjes op de kermis draait en nog steeds gekoesterd wordt door Dhr. Ad Hoefnagels is dezelfde Calypso, nu onder Kroon-Hoefnagels. Ik kom de attractie een enkele keer tegen op een kermis en dan blijf ik altijd even kijken terwijl ik in mijn hoofd het nummer van het Lowland Trio afspeel en het publiek gezigzagt wordt. Dat nummer krijgen ze er echt nooit meer uit bij me. Ik hoop deze Calypso nog vele jaren tegen te komen. Tanke ! Tanke! Tanke!

In Herinnering : Roger van Gorp

Het was in 2004 op de Hubertuskermis van Blerick dat ik de hullygully Frisbee No 1 tegenkwam. Eigenaar Roger van Gorp uit België vond het leuk dat ik zijn attractie op foto vastlegde en ik raakte in gesprek met hem. Roger vertelde me enthousiast over zijn attractie en dat hij daarnaast ook een bidule, schietkraam en een rupsbaan exploiteerde. Het was een prettig en vriendelijk gesprek.

In 2005 ging ik naar Achterbos kermis. Roger had zijn rupsbaan hier opgebouwd en herkende me meteen en vertelde meteen enthousiast over zijn attractie. Een jaar later wederom naar Achterbos geweest. Het was er ijskoud (half februari) en ik stond te koukleumen. Roger zag me staan en wenkte me meteen om in de kassa te komen want daar stond de verwarming aan en was het lekker warm. Ook nu weer vertelde Roger over de attractie en de kermis terwijl de hullygully in de kou trouw haar rondjes maakte.

In 2011 reisde Roger met zijn nieuwe attractie de trip 'Shaker' in zowel België als Nederland. Tot mijn grote verrassing kwam ik Roger en zijn trip tegen in het Duitse Uedem. Roger keek net zo verbaasd dat hij mij daar tegenkwam als ik hem. Wederom praten we over de kermis en ook over de televisieserie die de bekende Belgische kermisliefhebber Michel Follet gemaakt had over het leven van Roger en andere kermisexploitanten.

Een andere herinnering was een kermis waar Roger met zijn shaker stond opgesteld met pal er voor een spelzaak van zijn nicht Wendy. De attracties konden vanwege een wijzing in inrichting van het terrein niet meer naast elkaar staan. Aangezien de trip veel breder was als de spelkraam werd de spelkraam gewoon pal voor de shaker opgebouwd zodat beiden gewoon open konden.

Gedurende al de jaren dat ik de kermis bezoek kwam ik Roger van Gorp regelmatig tegen en telkens werd ik welkom ontvangen door hem en altijd leuke positieve gesprekken over mijn hobby en zijn leven : de kermis. Vandaag bereikte me het droevig bericht dat Roger overleden is.

Ik wens de familie van Gorp veel steun met dit verlies.

Striepersgat

Vier dagen lang werd er volop carnavalsfeest gevierd in Striepersgat. Striepersgat is de carnavalsnaam voor Valkenswaard. Jaarlijks gaan de inwoners van Valkenswaard uit hun bol tijdens de vier dolle carnavalsdagen. Op zondagmiddag trekt de carnavalsoptocht door de straten van Valkenswaard terwijl op dinsdagmiddag de jeugdoptocht voor veel plezier en alaf zorgt. Tijdens carnaval zijn er in ons land ook carnavalskermessen te vinden waaronder een van de grotere Valkenswaard is. Op het Marktplaats nabij de nodige horeca was deze kermis te vinden. Aan grootvermaak had de organisatie een Funhouse, de Disco Train, Projekt 1, Autoscooter, Dodgems en the X-Factory een plaats gegeven. De kleine Striepers konden genieten van een vrolijke Babyflug, Lucky Duck, Aquablasta en de Draaimolen. Spelfanaten konden terecht bij de Lucky Cranes en de Happy Wheel. Hongerige inwoners van Striepersgat konden hun honger stillen bij de Suikerspin, Gebakkraam, Nougatkraam, Snackverkoop en Viskraam.

Tilburgse kermis en carnaval

In 2009 verscheen bij Waanders Uitgeverij de 18-delige serie 'De kleine geschiedenis van Tilburg'. In 18 boekjes wordt telkens een aspect uit de Tilburgse geschiedenis naar voren gebracht. Het interessantste deel voor kermisliefhebbers is deel 11 getiteld 'kermis en carnaval'. Het boek staat prompt in mijn boekenkast bij de Kermisboeken en kermis gerelateerde boeken. Een beetje kermisliefhebber heeft tegenwoordig echt een flinke boekenkast nodig gezien de berg kermisboeken die afgelopen jaren zijn uitgebracht. Sommige boeken komen bij mij regelmatig uit de boekenkast zoals het boek over de kermis van Etten-Leur, het L'Autopède boek of de kermisboeken van kermisvrienden Michel Follet en Laurant Wijffels. Andere boeken komen nooit uit de boekenkast zoals het pikkie met de kale wup (over 15 jaar roze maandag) of omdat ik weinig met het onderwerp heb. Niet alleen deel 11 staat in de kast maar ook de andere 17 delen van de kleine geschiedenis van Tilburg staan in mijn boekenkast. De plaatselijke kantoorboekhandel zag me dus regelmatig aan zijn toonbank verschijnen in 2009 om weer een nieuw deel te kopen. Tilburg boeit me omdat ik in kermisstad Tilburg geboren ben en mijn voorouders allen ook hun hele leven in Tilburg gewoond hebben. Beide grootvaders en de nodige (oud)ooms en (oud)tantes hebben in de textielindustrie gewerkt. Dus ik ben een echte kruikenzeiker zoals de Tilburgers met carnaval noemen. De boekjes waren dus voor mij ook het verkennen van je roots en de geschiedenis van de stad. De hele Tilburgse geschiedenis komt in de serie voorbij met nonnen, de tram, wollenstoffabrieken, kruikenzeikers, Peerke Donders, koning Willem II, voetbalclub Willem II en de Tilburgse Trappers om maar wat te noemen.

Wie het 11de deel leest komt al snel tot de conclusie dat Tilburg niet echt een carnavalsstad is in vergelijking met Den Bosch en Bergen op Zoom waar de kermistraditie de nodige decennia ouder is als die van Kruikenstad Tilburg. Van 1865 tot 1965 was er zelfs een verbod in Tilburg voor het openbaar vieren van carnaval. Carnaval werd wel degelijk gevierd in Tilburg in die honderd jaar maar in sociëteiten en café's. De Rooms-Katholieke kerk heeft in Tilburg lang veel invloed gehad in de politiek en de bevolking. Anno 2016 wordt er in Tilburg openbaar carnaval gevierd met de kroegendweiltocht, carnavalsoptocht en jeugdoptocht. Op kermismaandag is er zelfs in de Heuvelse Kerk een kruikenviering waarbij er een mis wordt gehouden maar met gepaste carnavalsmuziek, sfeer en humor. Carnaval is in Tilburg dus niet alleen openbaar geworden maar vind tegenwoordig dus ook in de kerk plaats. Wat zouden de geestelijken van honderd jaar geleden wel niet van gedacht hebben als ze dat geweten zouden hebben? Maar goed andere tijden.

Waar Den Bosch een van de traditionele carnavalssteden is in Noord-Brabant is het juist Tilburg die er zowel lokaal, nationaal als internationaal er uit springt in Nederland. In een akte uit 1570 staat een schikking tussen een hertrouwde moeder en haar kinderen met betrekking tot een half mud rogge: "te leveren tot augst oft inder kermisse van Tilborch naestcomende. Wat al aangeeft dat de kermis in Tilburg al erg oud is. In tegenstelling tot veel andere kermissen is de Tilburgse kermis niet ontstaan uit een jaarmarkt of een feest van een heilige. Het oogstfeest eind augustus zou de aanzet van de Tilburgse kermis zijn. Een kermis overigens zonder draaimolens maar wel met boogschieten,

goochelaars, kwakzalvers en muzikanten. Om maar niet te spreken van katknuppelen of ganstrekken. Pas in de 19^e eeuw kwamen er mallemolens op de kermis. In het boekje wordt in sneltreinvaart de geschiedenis behandeld van de Tilburgse kermis met de dikke dame, de reizende bioscoop en het panopticum. Dat sneltreinvaart verhindert niet dat het boekje goed leesbaar is net als de overige 17 delen. En daarnaast bestaan er natuurlijk ook kermisboeken die gedetailleerder over de Tilburgse kermis gaan. Maar deze boeken zullen ieder voor zich mij wel weer inspiratie geven voor een nieuwe column. En ach misschien komt er ooit nog eens een boek uit geschreven door een kruikenzeiker met een titel als 'verzamelde kermiskronkels' ? De tijd zal het leren.

Nieuwe eigenaar : X-Factory (de Poorter)

Goud van oud – Babysport - Hinzen

De Nieuwsbrief van www.hullygully.nl gaat over de kermis van heden, is niet commercieel en wil de kermis op een positieve manier uitdragen.

Heeft u nieuws voor de nieuwsbrief dan kunt u altijd contact opnemen via e-mailadres webmaster@hullygully.nl.

Deze nieuwsbrief is copyrighted.

Content in deze nieuwsbrief is met dank aan Hans Meesters en archief Godrie Spijkers

Eindredacteur : Drs. Godrie Spijkers © www.hullygully.nl